АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Чулуут сумын ЗДТГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2023/96-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Архангай аймаг 2023 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Ахлах аудитор П.Цэцэгдулам Цахим хаяг: Tsetsegdulamp@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

2.АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг
Утас/Факс:976-70333141
И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

2023.02.16 № 60

танай ____________ -ны № ____________ -т

ЧУЛУУТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Ц.МӨНХБАТ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Чулуут сумын ЗДТГ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Чулуут сумын ЗДТГ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Үүнд:

1. Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогын батлагдсан төлөвлөгөөнөөс давсан 2,076.5 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлэлгүйгээр зарцуулж, батлагдсан төсвийг хэтрүүлсэн.
2. Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 5,750.0 мянган төгрөгийг зориулалт бус зарцуулсан;
3. Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогыг гүйцэтгэлээр бүрэн тайлагнаагүй, орлогыг бууруулан батлагдсан хэмжээнд төвлөрүүлж зарцуулснаар тайлагнаж, төлөвлөгдөөгүй зардалд зарцуулан, санхүүгийн тайланг буруу бэлтгэсэн;

Дээрх зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3, 20.2.9 дэх заалтууд, Сангийн сайдын 2021 оны 04 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 61 дүгээр тушаалаар баталсан "Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам"-ын 1.1, 3.1.2, заалтуудтай нийцэхгүй, тооцсон материаллагийн хэмжээнээс хэтэрсэн

D:\2019\АЛБАН БИЧИГ\2021 он\2022 A4 toot.doc

аудитын тохиолдсон байх, иж бүрэн байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайланд тусгагдсан хувь хүнээс авах 19,051.6 мянган төгрөгийн авлага нь 2 жилийн насжилттай бөгөөд Захиргааны ерөнхий хуулийн дагуу шийдвэрлүүлэхээр шүүхийн шатанд хянагдаж байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө 5 зорилтын хүрээнд 28 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын Засаг даргаас 91 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.
Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.
Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

D:\2019\АЛБАН БИЧИГ\2021 он\2022 A4 toot.doc

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**111,701,683.00**	**119,090,377.00**
33	**АВЛАГА**	**19,051,676.00**	**27,089,476.00**
33500	**Бусад авлага**	**19,051,676.00**	**27,089,476.00**
33510	Байгууллагаас авах авлага	0.00	8,037,800.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	19,051,676.00	19,051,676.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**61,249,007.00**	**60,599,901.00**
3511	Тусгай зориулалтын материал	**4,053,000.00**	**00.00**
35400	**Хангамжийн материал**	**57,196,007.00**	**41,809,901.00**
3541	Бичиг хэргийн материал	1,190,000.00	**00.00**
35420	Аж ахуйн материал	54,929,007.00	41,809,901.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,077,000.00	0.00
35600	Мал амьтад	0.00	18,790,000.00
36	**НӨӨЦИЙН БАРАА**	**31,401,000.00**	**31,401,000.00**
36300	Тэжээлийн нөөц	31,401,000.00	31,401,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**997,580,446.71**	**1,108,034,784.36**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**997,580,446.71**	**1,108,034,784.36**
39200	**Биет хөрөнгө**	**994,220,446.71**	**1,024,822,784.36**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	586,537,040.76	549,761,440.76
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-191,097,076.71	-186,071,401.64
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	112,682,509.64	112,682,509.64
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-43,669,090.88	-62,332,807.63
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	61,055,182.56	61,055,182.56
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-23,763,134.14	-39,643,449.22
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	19,864,000.00	26,995,800.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-7,421,482.87	-10,325,949.63
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	49,000,000.00	72,000,000.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-27,541,666.17	-33,674,999.40
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	815,425,843.00	955,425,843.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-356,851,678.48	-421,049,384.08
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**3,360,000.00**	**83,212,000.00**
39301	Програм хангамж	5,450,000.00	5,450,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,450,000.00	-5,450,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	3,360,000.00	83,212,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,109,282,129.71**	**1,227,125,161.36**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**0.00**	**8,037,800.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**0.00**	**8,037,800.00**
41300	**Өглөг**	**0.00**	**8,037,800.00**
41360	**Бусад өглөг**	**0.00**	**8,037,800.00**
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.00	8,037,800.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,109,282,129.71**	**1,219,087,361.36**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**1,109,282,129.71**	**1,219,087,361.36**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	614,282,352.17	614,282,352.17
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	614,282,352.17	614,282,352.17
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**417,658,496.57**	**527,463,728.22**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	373,736,866.85	417,658,496.57
51220	Тайлант үеийн үр дүн	43,921,629.72	109,805,231.65
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	77,341,280.97	77,341,280.97
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,109,282,129.71**	**1,227,125,161.36**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**604,363,138.00**	**696,988,442.92**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**113,940,754.00**	**292,623,100.92**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**113,940,754.00**	**292,623,100.92**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**190,000.00**	**10,226,500.92**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	190,000.00	10,226,500.92
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	75,095,254.00	262,983,800.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	38,655,500.00	19,412,800.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**490,422,384.00**	**404,365,342.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**55,999,184.00**	**19,217,342.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	15,058,000.00	0.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	353,275.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	40,941,184.00	1,603,644.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	17,260,423.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**434,423,200.00**	**385,148,000.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	434,423,200.00	385,148,000.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**560,441,508.28**	**560,297,231.90**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**560,441,508.28**	**560,297,231.90**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**559,871,508.28**	**526,915,899.28**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**215,604,624.00**	**238,929,098.38**
210101	Үндсэн цалин	215,604,624.00	200,660,546.60
210102	Нэмэгдэл	0.00	32,988,551.78
210104	Урамшуулал	0.00	5,280,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**31,424,824.85**	**29,914,700.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,734,207.08	20,341,900.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,068,141.33	2,393,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,763,512.69	1,914,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	441,697.15	478,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,417,266.60	4,786,400.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**23,869,000.00**	**17,854,444.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,000,000.00	7,000,000.00

210302	Түлш, халаалт	15,669,000.00	10,312,044.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,200,000.00	542,400.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**63,109,770.00**	**30,704,950.00**
210401	Бичиг хэрэг	8,106,250.00	8,490,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,308,120.00	11,589,250.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,259,000.00	4,534,000.00
210404	Ном, хэвлэл	500,000.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,277,500.00	5,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14,658,900.00	1,091,700.00
2105	**Норматив зардал**	**6,921,050.00**	**00.00**
210502	Хоол хүнс	6,921,050.00	**00.00**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**15,212,494.00**	**29,398,529.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	100,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	15,112,494.00	29,398,529.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,000,000.00**	**504,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,000,000.00	504,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**22,886,864.00**	**26,101,144.92**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,386,864.00	24,801,144.92
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,000,000.00	800,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	500,000.00	500,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**179,842,881.43**	**153,509,032.98**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,950,700.00	27,865,550.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	150,000.00	0.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	131,742,181.43	125,643,482.98
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**570,000.00**	**33,381,332.62**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**500,000.00**	**26,909,100.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.00	26,409,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	500,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**70,000.00**	**6,472,232.62**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	70,000.00	5,569,657.62
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	902,575.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**43,921,629.72**	**136,691,211.02**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**0.00**	**26,885,979.37**
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	0.00	26,885,979.37
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**43,921,629.72**	**109,805,231.65**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**490,612,384.00**	**414,591,842.92**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**190,000.00**	**10,226,500.92**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**190,000.00**	**10,226,500.92**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**190,000.00**	**10,226,500.92**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	190,000.00	10,226,500.92
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**490,422,384.00**	**404,365,342.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**55,999,184.00**	**19,217,342.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	15,058,000.00	0.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.00	353,275.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	40,941,184.00	1,603,644.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	17,260,423.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**434,423,200.00**	**385,148,000.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	434,423,200.00	385,148,000.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**466,223,384.00**	**414,591,842.92**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**466,223,384.00**	**414,591,842.92**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**465,653,384.00**	**381,210,510.30**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**234,316,300.00**	**238,929,098.38**
210101	Үндсэн цалин	234,316,300.00	200,660,546.60
210102	Нэмэгдэл	0.00	32,988,551.78
210104	Урамшуулал	0.00	5,280,000.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**31,632,700.00**	**29,914,700.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,260,100.00	20,341,900.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,343,200.00	2,393,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,874,500.00	1,914,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	468,600.00	478,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,686,300.00	4,786,400.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**23,000,000.00**	**16,799,444.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,000,000.00	7,000,000.00
210302	Түлш, халаалт	14,800,000.00	9,235,044.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,200,000.00	542,400.00
210304	Байрны түрээс	0.00	22,000.00

2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**49,532,670.00**	**27,751,000.00**
210401	Бичиг хэрэг	8,711,250.00	7,300,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,028,920.00	9,739,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,004,000.00	4,512,000.00
210404	Ном, хэвлэл	500,000.00	0.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,277,500.00	5,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,011,000.00	1,200,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**5,471,250.00**	**0.00**
210502	Хоол, хүнс	5,471,250.00	0.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**30,910,600.00**	**16,711,123.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	100,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	30,810,600.00	16,711,123.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,000,000.00**	**504,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,000,000.00	504,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**24,081,864.00**	**26,101,144.92**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	22,581,864.00	24,801,144.92
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,000,000.00	800,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	500,000.00	500,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**65,708,000.00**	**24,500,000.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	65,558,000.00	24,500,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	150,000.00	0.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**570,000.00**	**33,381,332.62**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**500,000.00**	**26,909,100.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.00	26,409,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	500,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**70,000.00**	**6,472,232.62**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	70,000.00	5,569,657.62
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	902,575.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**24,389,000.00**	**0.00**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**24,389,000.00**	**0.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**24,389,000.00**	**0.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**24,389,000.00**	**0.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	24,389,000.00	0.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-24,389,000.00**	**0.00**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**0.00**	**0.00**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**614,282,352.17**	**77,341,280.97**	**373,736,866.85**	**1,065,360,499.99**
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	614,282,352.17	77,341,280.97	373,736,866.85	1,065,360,499.99
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	43,921,629.72	43,921,629.72
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	614,282,352.17	77,341,280.97	417,658,496.57	1,109,282,129.71
11	**2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**614,282,352.17**	**77,341,280.97**	**417,658,496.57**	**1,109,282,129.71**
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	614,282,352.17	77,341,280.97	417,658,496.57	1,109,282,129.71
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	109,805,231.65	109,805,231.65
20	**2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**614,282,352.17**	**77,341,280.97**	**527,463,728.22**	**1,219,087,361.36**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**388,338,000.00**	**389,804,843.30**	-1,466,843.30	**100.38**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**388,338,000.00**	**389,804,843.30**	-1,466,843.30	**100.38**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**361,428,900.00**	**362,895,743.30**	-1,466,843.30	**100.41**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**239,316,200.00**	**238,929,098.38**	387,101.62	**99.84**
210101	Үндсэн цалин	239,316,200.00	200,660,546.60	38,655,653.40	**83.85**
210102	Нэмэгдэл	0.00	32,988,551.78	-32,988,551.78	**0.00**
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	0.00	0.00	**0.00**
210104	Урамшуулал	0.00	5,280,000.00	-5,280,000.00	**0.00**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**29,914,700.00**	**29,914,700.00**	0.00	**100.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,341,900.00	20,341,900.00	0.00	**100.00**
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,393,100.00	2,393,100.00	0.00	**100.00**
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,914,600.00	1,914,600.00	0.00	**100.00**
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	478,700.00	478,700.00	0.00	**100.00**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,786,400.00	4,786,400.00	0.00	**100.00**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**17,000,000.00**	**16,799,444.00**	200,556.00	**98.82**
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,000,000.00	7,000,000.00	0.00	**100.00**
210302	Түлш, халаалт	9,400,000.00	9,235,044.00	164,956.00	**98.25**
210303	Цэвэр, бохир ус	600,000.00	542,400.00	57,600.00	**90.40**
210304	Байрны түрээс	0.00	22,000.00	-22,000.00	**0.00**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**27,473,000.00**	**27,451,000.00**	22,000.00	**99.92**
210401	Бичиг хэрэг	7,000,000.00	7,000,000.00	0.00	**100.00**
210402	Тээвэр, шатахуун	9,739,000.00	9,739,000.00	0.00	**100.00**
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,534,000.00	4,512,000.00	22,000.00	**99.51**
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,000,000.00	5,000,000.00	0.00	**100.00**
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,200,000.00	1,200,000.00	0.00	**100.00**
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**504,000.00**	**504,000.00**	0.00	**100.00**
210702	Дотоод албан томилолт	504,000.00	504,000.00	0.00	**100.00**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**22,721,000.00**	**24,797,500.92**	-2,076,500.92	**109.14**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,421,000.00	23,497,500.92	-2,076,500.92	**109.69**
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	800,000.00	800,000.00	0.00	**100.00**
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	500,000.00	500,000.00	0.00	**100.00**
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**24,500,000.00**	**24,500,000.00**	0.00	**100.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,500,000.00	24,500,000.00	0.00	**100.00**
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**26,909,100.00**	**26,909,100.00**	0.00	**100.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**26,909,100.00**	**26,909,100.00**	0.00	**100.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,409,100.00	26,409,100.00	0.00	**100.00**

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	500,000.00	**0.00**	**100.00**
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**388,338,000.00**	**389,804,843.30**	**-1,466,843.30**	**100.38**
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**385,148,000.00**	**379,578,342.38**	**5,569,657.62**	**98.55**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	385,148,000.00	379,578,342.38	**5,569,657.62**	**98.55**
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**3,190,000.00**	**10,226,500.92**	**-7,036,500.92**	**320.58**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,120,000.00	10,226,500.92	**-7,106,500.92**	**327.77**
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	70,000.00	0.00	**70,000.00**	**0.00**
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	**51.00**	**51.00**	**0.00**	**100.00**
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**1.00**	**1.00**	**0.00**	**100.00**
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	**0.00**	**100.00**
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**25.00**	**25.00**	**0.00**	**100.00**
620001	Удирдах ажилтан	7.00	7.00	**0.00**	**100.00**
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	13.00	13.00	**0.00**	**100.00**
620003	Үйлчлэх ажилтан	5.00	5.00	**0.00**	**100.00**
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**25.00**	**25.00**	**0.00**	**100.00**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10.00	10.00	**0.00**	**100.00**
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	8.00	8.00	**0.00**	**100.00**
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7.00	7.00	**0.00**	**100.00**

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**18,314,767.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**18,314,767.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	18,314,767.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	300,000.00
210401	Бичиг хэрэг	300,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	16,711,123.00
210604	Урсгал засвар	16,711,123.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,303,644.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,303,644.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	19,217,342.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	19,217,342.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	353,275.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,603,644.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	17,260,423.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 8037.8 мянган төгрөгийн алдаа илэрсэн.
Энэ нь МУЗГ-аас Ковид-19 цар тахлын үеийн эдийн засгийн хүндрэлийг даван туулахтай холбоотой авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний хүрээнд бий болсон Ар Ус Ундарга ОНӨХХК-аар дамжуулан улсын төсвөөс авах 8,037.8 мянган төгрөгийн дэмжлэгийг авлагаар тусгаагүй орхигдуулсныг аудитын явцад залрууллаа.
Залруулагдаагүй нийт 9,148.0 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс 2,076.5 мянган төгрөгт төлбөрийн акт тогтоож, 7,071.5 мянган төгрөгийн зөрчил арилгуулах 2, хариуцлага тооцуулах 2 албан шаардлагыг хүргүүллээ.

3.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогыг батлагдсан төлөвлөгөөнөөс хэтрүүлэн, орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг 2,076.5 мянган төгрөгөөр бууруулан төлөвлөгдөөгүй зардал гаргасан зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1. "төсвийн орлого, зарлага, хөрөнгө, өр төлбөрийн гүйлгээг бууруулах бичилт хийхгүйгээр нийт дүнгээр нь төлөвлөж, тайлагнах", 6.4.1.төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 2 дугаар зүйлийн 22.5."Төсвийн ангиллын зүйлд санаатайгаар буруу мэдээлэл оруулж төсвийн орлого, зарлагын хэмжээг өөрчлөхийг хориглоно", 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2. "батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах"гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт буцаан төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.

3.2 Албан шаардлага

5.2.1 "Эрүүл эртэч монгол", "Тариат сум арын бүс", Соёлын төвийн нээлт, Хүүхдийн чуулган зэрэг үйл ажиллагааны шагналд 1,321.5 мянган төгрөгийг Засаг даргын нөөц хөрөнгийн төсвөөс зарцуулсан нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3. "хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох" гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь:Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүллээ.

3.2.2 Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс автомашины сэлбэг, масло солих, дугуй худалдан авахад 4,750.0 мянга, хууль эрх зүйн зөвлөгөө авсны хөлс 1,000.0 мянга, нийт 5,750.0 мянган төгрөгийг зориулалт бус зарцуулсан нь Сангийн сайдын 2021 оны 04 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 61 дүгээр тушаалаар шинэчлэн батлагдсан "Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам"-ын 1.1, 3.1.2, заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүллээ.

3.2.3 Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогыг гүйцэтгэлээр 10,226.5 мянган төгрөг төвлөрүүлснийг батлагдсан төлөвлөгөөний хэмжээнд төвлөрүүлж зарцуулсан гэж орлогыг 2,076.5 мянган төгрөгөөр бууруулж, төсвийг төлөвлөгдөөгүй зардалд зарцуулсныг тайланд тусгахгүй орхигдуулж санхүүгийн тайланг санаатайгаар худал гаргасан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7 "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.3.холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах, 20.2.9. "аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага болон санхүүгийн тайлан хэрэглэгчдийг цаг хугацаанд нь үнэн, зөв мэдээллээр

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

хангах ажлыг зохион байгуулах" гэж заасныг зөрчиж хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: ЗДТГ-ын дарга, нягтлан бодогч нарт Төрийн аудитын тухай хуулийн 42.1-д заасны дагуу хариуцлага тооцуулах албан шаардлага хүргүүллээ.

Чулуут сумын ЗДТГ нь тайлант хугацаанд шилэн дансанд оруулбал зохих 149 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулж, өмч хөрөнгө зарцуулах 46,909.1 мянган төгрөгийн 12 тушаал, шийдвэр, 11,653.3 мянган төгрөгийн 2 зарлагын мөнгөн гүйлгээг мэдээлээгүй орхигдуулсан байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6-р зүйлийн 6.4.5, 6.4.8 дахь заалт, Шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай журам"-ыг тус тус зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Чулуут сумын ЗДТГ	1	8037.8	1	8037.8	-	-	1	8037.8	-	-	-	

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Чулуут сумын ЗДТГ	5	9148.0	1	2076.5	2	7071.5	0	0	2	2	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Чулуут сумын ЗДТГ	1	0	-	-	1	0	-	-